

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.005.04.2024

Pani
Karolina Kowalska
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Słupcy

ul. Wojska Polskiego 13
62-400 Słupca

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/061 – Przestrzeganie praw mieszkańców domów pomocy społecznej przeznaczonych dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz dla osób przewlekle psychicznie chorych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy
Kierownik jednostki kontrolowanej	Karolina Kowalska, Dyrektor PCPR od 26 lipca 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła Danuta Szpiller ¹ . (akta kontroli str. 3-6)
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór na działalnością domów pomocy społecznej dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz przestrzeganie praw ich mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do zakończenia czynności kontrolnych ²) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Grzegorz Malesiński, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LPO/0552/2024 z 5 kwietnia 2024 r. i nr LPO/085/2024 z 10 czerwca 2024 r. (akta kontroli str. 1-2b)

¹ od 24 maja 2005r.

² Do 14 czerwca 2024 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Dyrektor PCPR, wykonując zadania własne powiatu zlecone przez Starostę Słpeckiego⁵, prowadziła nadzór nad działalnością Domów Pomocy Społecznej⁶ dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz osób przewlekłe psychicznie chorych, który jedynie częściowo uwzględniał tematykę przestrzegania praw mieszkańców. W ramach sprawowanego nadzoru pracownicy PCPR corocznie przeprowadzali kontrole w DPS obejmujące swym zakresem świadczenie przez te ośrodki usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. Przygotowanie i planowanie tych kontroli nie zostało jednak poprzedzone analizą ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. Nie analizowano również informacji o odstępstwach stwierdzonych w tych kontrolach dotyczących zatrudnienia pracowników socjalnych i nie formułowano w związku z tym żadnych uwag ani zaleceń. Kontrole przeprowadzano głównie w oparciu o informacje otrzymane bezpośrednio od dyrektorów tych jednostek, formułując m.in. oceny sprzeczne z dokumentacją i stanem rzeczywistym.

Podczas prac nad opracowaniem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słpeckim na lata 2023 -2030”⁷ nie zapewniono przygotowania projektu strategii w sposób w pełni rzetelny, albowiem nie zawierała ona określenia zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych⁸. Nie przedstawiono prognozy zmian w zakresie objętym ww. strategią i nie określono wskaźników realizacji działań. Powyższe skutkowało przyjęciem Strategii na lata 2023-2030 nieodpowiadającej w ww. zakresie art. 16b ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁹ (dalej: ups). Ponadto prace nad projektem Strategii na lata 2023-2030 podjęte zostały zbyt późno, co skutkowało przyjęciem tej strategii z ponad dziesięciomiesięcznym opóźnieniem.

Corocznie i terminowo wywiązywano się z obowiązku przedkładania Radzie Powiatu Słpeckiego *Ocenę zasobów pomocy społecznej w Powiecie Słpeckim*. Każda z tych ocen zawierała elementy, o których mowa w art. 16a ups.

Dyrektor PCPR nie organizowała szkoleń i doskonalenia zawodowego dedykowanego bezpośrednio kadrze kierowniczej i pracownikom DPS, co było niezgodne z art. 19 pkt 14 ups.

Dyrektor PCPR zapewniła prowadzenie doradztwa metodycznego kadr pomocy społecznej zatrudnionych w domach pomocy społecznej, poprzez systematyczne spotkania i wsparcie prawne.

Decyzje dotyczące przyjęcia do domów pomocy społecznej podejmowane były prawidłowo z zachowaniem kolejki oczekujących, a proces oczekiwania na miejsce w domu pomocy był prawidłowo i czytelnie udokumentowany. Przeprowadzona analiza wybranych dokumentacji przyjęć nie wykazała żadnych uchybień w badanym zakresie.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Starosta.

⁶ Dalej: DPS.

⁷ Dalej: Strategia na lata 2023-2030.

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1818, dalej: ustawa o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych.

⁹ Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zostało utworzone na podstawie uchwały nr III/13 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 22 grudnia 1998 roku. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (dalej PCPR, Centrum), jest samodzielną jednostką organizacyjną powiatu słupeckiego i funkcjonuje w oparciu o statut¹⁰ (dalej Statut) oraz regulamin organizacyjny¹¹ (dalej Regulamin).

(akta kontroli str. 8-10)

Zgodnie z § 1 statutu oraz § 3 Regulaminu PCPR jest jednostką budżetową utworzoną w celu wykonywania zadań m.in. z zakresu pomocy społecznej, określonych w ustawie o pomocy społecznej. Jak wynika z § 104 statutu Powiatu Słupskiego¹², jednostkami organizacyjnymi powiatu obok PCPR (pkt 17) są: Dom Pomocy Społecznej w Zagórowie, Dom Pomocy Społecznej w Strzałkowie oraz Dom Pomocy Społecznej w Skubarczewie. Z wymienionych powyżej domów pomocy tylko dom w Strzałkowie i Skubarczewie przeznaczone były dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy (§ 4 pkt 1 regulaminu obowiązującego do 22 maja 2023 r., § 3 regulaminu z dnia 22 maja 2023 r.) do zakresu działań Centrum należało wykonywanie zadań wynikające art. 19 pkt 1, 10, 14, 15 i 18 ups.

PCPR przypisano do realizacji zadania w zakresie:

- sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej,
- prowadzenia rejestru skarg i wniosków,
- przeprowadzania kontroli w ramach nadzoru nad domami pomocy społecznej,
- umieszczania w domach pomocy społecznej osób do nich skierowanych oraz prowadzenie nadzoru nad tymi domami,
- zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego kadry pomocy społecznej z terenu powiatu słupeckiego,
- prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
- opracowywania dokumentów planistycznych w tym strategii rozwiązywania problemów społecznych, a także jej monitoring.

Zadania z zakresu funkcjonowania domów pomocy społecznej oraz umieszczania osób w placówkach pomocy społecznej realizowane były zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy¹³ i powierzone zostały kierownikowi działu ds. pieczy zastępczej i instytucjonalnej. Z kolei obowiązki polegające na przygotowaniu decyzji i obsłudze merytorycznej (analizie dokumentów, kontakcie z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, DPS) powierzono pracownikowi PCPR na stanowisku: samodzielne stanowisko pracy – obsługa sekretariatu. W obu przypadkach zadania zostały wpisane do zakresu obowiązków poszczególnych pracowników.

(akta kontroli str. 24-30)

2. Spośród zadań własnych powiatu określonych art. 19 ups, Centrum realizowało m.in.: opracowanie i realizację powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej,

¹⁰ Uchwała nr XXXIV/185/09 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 25 września 2009 r. w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy.

¹¹ Uchwała nr 496/2023 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej w Słupcy, wcześniej uchwała nr 206/2012 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 16 maja 2012 roku.

¹² Uchwała Rady Powiatu Słupskiego nr XXV/163/2020 z 24 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Słupskiego

¹³ Uchwała nr 496/2023 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 22 maja 2023 r.

wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.
(akta kontroli str. 496-709)

W okresie objętym kontrolą w powiecie obowiązywały dwie strategie rozwiązywania problemów społecznych.

Uchwałą Nr XL/263/2014 Rady Powiatu Słupckiego z dnia 24 stycznia 2014 r. przyjęto Powiatową Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów społecznych na lata 2014-2022¹⁴. Projekt dokumentu opracowało PCPR w uzgodnieniu z jednostkami organizacyjnymi powiatu.

(akta kontroli str. 257-347)

Uchwałą nr LXIX/404/2023 Rady Powiatu Słupckiego z dnia 26.10.2023 r. przyjęta została Strategia lata 2023-2030. Zarządzeniem nr 4/2023 Dyrektora Centrum 14 marca 2023 r. powołany został zespół do spraw opracowania Strategii na lata 2023-2030. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Powiatu projektu tego dokumentu nastąpiło w terminie uniemożliwiającym jego przyjęcie i obowiązywanie począwszy od 1 stycznia 2023 r., co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W fazie przygotowania projektu, jednostki organizacyjne z Powiatu Słupckiego przekazywały do PCPR informacje niezbędne do jej powstania. Żadna z gmin nie wniosła uwag do samego projektu Strategii na lata 2023-2030.

Do analizy potrzeb mieszkańców wykorzystano ankiety dotyczące poziomu życia i problemów społecznych oraz poziomu życia osób z niepełnosprawnością na terenie powiatu słupckiego.

(akta kontroli str. 348-493)

Zapisy obu strategii odnosiły się do działalności DPS. Opisany w nich był rodzaj usług prowadzonych przez poszczególne domy ze wskazaniem ilości miejsc, obłożenia, zajęcia miejsc przez mieszkańców powiatu. Obydwie opisane wyżej strategie nie zawierały wskaźników realizacji działań pomimo, że w części VIII tych strategii „Monitoring i ewaluacja” zapisano, że monitoring i ewaluacja prowadzone będą na bieżąco poprzez wykorzystanie wskaźników określonych dla poszczególnych celów operacyjnych. Ponadto Strategia na lata 2023-2030 nie zawierała określenia zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych. Nie przedstawiono w niej prognozy zmian w zakresie objętym strategią wymaganych art. 16b ups, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 262-493)

Strategia deinstytucjonalizacji usług świadczonych w systemie opieki długoterminowej (wg oświadczenia dyrektora PCPR) *opiera się na funkcjonowaniu rozbudowanego systemu usług wsparcia w środowisku zamieszkania osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych. Osoby te są odbiorcami działań oferowanych m.in. przez trzy warsztaty terapii zajęciowej (...), szeroki wachlarz wsparcia dla tych osób oferują również dwa środowiskowe Domy Samopomocy. Kolejną alternatywą rozbudowania i profesjonalizacji działań deinstytucjonalizacji sektora opiekuńczego jaką stanowią DPS-y jest również otwarte w 2021 roku Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kopojnie. Jest to jedna z nielicznych w Polsce, pierwsza w Wielkopolsce placówka świadcząca usługi pobytu dziennego dla 10 osób oraz całodobowego dla 14 osób wspierająca osoby niesamodzielne i z niepełnosprawnościami, które pozostają w swoim środowisku zamieszkania i mają zapewnioną możliwość należytego, samodzielnego funkcjonowania.*

Mieszkańcy domów pomocy społecznej mają możliwość z oferty placówek funkcjonujących na terenie powiatu. Według wyjaśnień Dyrektora PCPR, *na chwilę obecną, zgodnie z potrzebami dziesięciu mieszkańców DPS w Strzałkowie jest*

¹⁴ Dalej: Strategia na lata 2014-2020.

uczestnikami warsztatu terapii zajęciowej w Słupcy. Mieszkańcy DPS w Skubarczewie nie uczestniczą w zajęciach z uwagi na brak placówki na terenie gminy Orchowo.

(akta kontroli str. 494-495)

3. Umieszczanie osób zainteresowanych przyjęciem do domu pomocy społecznej odbywało się na podstawie decyzji Starosty. Przyjęcie do domu odbywało się w terminie wystawienia decyzji lub w dniu następnym. Postępowanie w sprawie umieszczenia w DPS poprzedzone było wnioskiem zainteresowanego, bądź postanowieniem sądu o zezwoleniu na umieszczenie w DPS. Następstwem takiego działania była ww. decyzja organu samorządu terytorialnego.

Szczegółowej analizie poddano pięć decyzji o umieszczeniu w domach pomocy znajdujących się na terenie powiatu słpeckiego osób najdłużej oczekujących na takie przyjęcie stwierdzając, że:

a) trzy osoby przyjęto na podstawie postanowieniu sądu. Czas oczekiwania na umieszczenie w DPS wyniósł odpowiednio: 1706, 1420 i 1135 dni:

- w przypadku pierwszej osoby, od postanowienia sądu do wydania decyzji o skierowaniu do DPS upłynęło 261 dni. Oczekiwanie na miejsce trwało 411 dni. Następnie osoba oczekująca poddana była hospitalizacji trwającej 1034 dni.

- w przypadku drugiej osoby - od wydania postanowienia do decyzji o skierowaniu upłynęło 217 dni. Oczekiwanie na miejsce trwało 931 dni. Następnie osoba oczekująca poddana była hospitalizacji trwającej 272 dni.

- w przypadku trzeciej osoby, wyrok prawomocny zapadł po 508 dniach od wydania postanowienia. Oczekiwanie na miejsce trwało 468 dni. Następnie osoba była poszukiwana przez 159 dni, co zostało zakończone doprowadzeniem jej przez policję.

b) dwie przyjęto na ich wniosek. Czas oczekiwania wyniósł odpowiednio 1001 i 628 dni.

Postanowienia sądów o zezwoleniu na umieszczenie w DPS dotyczyły osób spoza powiatu Słpeckiego. Decyzje Starosty o umieszczeniu mieszkańca w DPS były zgodne z postanowieniami sądów. W pierwszym przypadku osoby przyjętej na jej wniosek czas oczekiwania na wolne miejsce wyniósł 995 dni, a na przyjęcie 6 dni. W przypadku drugiej osoby przyjętej na wniosek czas oczekiwania na miejsce wyniósł 625 dni, a na przyjęcie 3 dni. We wszystkich przypadkach organ kierujący (wystawiający decyzję o skierowaniu) przysyłał do PCPR decyzję o skierowaniu oraz dokumentację zgromadzoną w danej sprawie. Centrum, we wszystkich zbadanych sprawach, informowało podmioty kierujące o braku możliwości przyjęcia określając miejsce zainteresowanego na liście oczekujących.

W okresie objętym kontrolą nie podejmowano działań określonych w art. 54 ust 2a ups.

We wszystkich zbadanych sprawach znajdowały się, udokumentowane w formie notatek służbowych, informacje o działaniach podejmowanych celem uzgodnienia terminu przyjęcia do DPS. Termin ten uzależniony był od stanu zdrowia osoby kierowanej do DPS, konieczności jej dalszej hospitalizacji, bądź od innych czynników takich jak brak możliwości ustalenia miejsca przebywania zainteresowanego.

Przeprowadzona analiza nie wykazała żadnych uchybień w badanym zakresie. Wydane decyzje o przyjęciu do domu pomocy społecznej zawierały elementy niezbędne określone w art. 107 kodeksu postępowania administracyjnego¹⁵ i podpisane były przez osoby uprawnione¹⁶.

Według oświadczenia Dyrektor PCPR, *umieszczenie w DPS osób zamieszkałych na terenie powiatu słpeckiego jest sprawą priorytetową – zawsze w pierwszej kolejności w domach pomocy społecznej umieszczane są osoby skierowane przez ośrodek pomocy społecznej zamieszkujące na terenie powiatu słpeckiego. Priorytetem jest*

¹⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Dz. U. 2024. 572 tj.

¹⁶ Prawo podpisywania decyzji w imieniu Starosty w PCPR w Słupcy posiadały: dyrektor PCPR oraz kierownik Działu do Spraw Pieczy zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej PCPR na podstawie udzielonego przez Starostę pełnomocnictwa.

również sytuacja, w której osoba wymagająca pomocy nie ma zapewnionego stałego miejsca zamieszkania, znajduje się w trudnej sytuacji bytowej, czy też z braku wskazań nie może być dalej hospitalizowana.

Szczegółowej analizie poddano wykaz osób przyjętych w 2023 r. do DPS oraz listy oczekujących według stanu na 31 grudnia 2022 r. Przyjęcia do DPS w 2023 r. dokonywano z zachowaniem kolejności osób oczekujących. Dodatkowej analizie poddano przypadek przyjęcia w lipcu 2022 roku do DPS w Skubarczewie osoby znajdującej się w dniu przyjęcia na czwartej pozycji osób oczekujących. Z zebranych materiałów, m.in. notatek służbowych pracowników PCPR wynikało, że trzy osoby znajdujące się na pierwszych miejscach listy oczekujących nie mogły zostać przyjęte do DPS w dniu zwolnienia się miejsca z powodu przebywania w szpitalu i potrzeby ich dalszej hospitalizacji.

(akta kontroli str. 90-91, 710-1046)

4. Centrum było organizatorem spotkań szkoleniowych dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu, tj. m.in. pracowników ośrodków pomocy społecznej. Centrum zorganizowało szkolenia m.in. w następujących tematach: „Komunikacja niewerbalna online i w obsłudze bezpośredniego trudnego klienta PCPR”, „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”, „Asystent rodziny – zadania, metodyka pracy usprawnienia”, „Superwizja dla pracownika pomocy społecznej”, „Działalność jednostek pomocy społecznej”, „Kompleksowe wsparcie rodziny i dziecka z FAS”, „Opieka nad małoletnimi obywatelami z Ukrainy”, „Wsparcie rodziny dziecka z niepełnosprawnością FAS z zaburzeniami więzi (RAD) oraz traumą rozwojową”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Zaburzenia zachowania, zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży; przemoc domowa”, „Wychowanie dzieci i młodzieży w kontekście współczesnych zagrożeń”. Żadne z tych szkoleń nie było bezpośrednio dedykowane pracownikom DPS, co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Dyrektor PCPR przedłożyła 9 list obecności ze spotkań z pracownikami PCPR i jednostek podległych, które miały miejsce w latach objętych kontrolą. Na spotkaniach tych omawiano zagadnienia obejmujące: prowadzenie rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych, zmiany ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, standardy ochrony małoletnich, analizę kosztów utrzymania, przypadki częstych ucieczek. Ponadto omawiano temat szkolenia dla pracowników placówek podległych PCPR „Źródła motywacji w działaniach pracownika socjalnego”; zasady zwiększania wynagrodzeń oraz sprawy bieżące ośrodków pomocy społecznej. Dodatkowo radca prawny obsługujący PCPR świadczył pomoc prawną kierownikom, pracownikom jednostek pomocy społecznej, udzielając porad i konsultacji prawnych.

(akta kontroli str. 103-129, 1261-1266)

5. Na terenie powiatu funkcjonowały trzy domy pomocy społecznej oferujące łącznie 261 miejsc.

1) DPS w Strzałkowie przeznaczony było dla 130 mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Mieści się on w trzech, niezależnych obiektach mieszkalno-terapeutycznych i dysponuje jedno, dwu i trzyosobowymi pokojami.

2) DPS w Skubarczewie przeznaczony jest dla 51 osób psychicznie chorych (koedukacyjny). Mieszkańcy zamieszkują w jednym budynku, który posiada dwu i trzyosobowe pokoje.

3) DPS w Zagórowie przeznaczony jest dla 80 osób przewlekłe somatycznie chorych (koedukacyjny). Dysponuje on pokojami jedno, dwu i trzyosobowymi.

W odniesieniu do DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz psychicznie chorych, ilość osób przebywających w tych domach na koniec 2021 r., 2022 r. i 2023 r. wynosiła odpowiednio:

- w Strzałkowie: 128, 130, 129,

- w Skubarczewie: 51, 51, 51 osób.

W DPS w Strzałkowie przyjęto:

- a) w 2021 r. 12 osób. Jedna osoba oczekiwała na umieszczenie w DPS, przy czym opiekun odraczał termin tego przyjęcia,
- b) w 2022 r. siedem osób. Jedna osoba oczekiwała na przyjęcie krócej niż 30 dni, a jedna 75 dni,
- c) w 2023 r. sześć osób. Jedna osoba oczekiwała na przyjęcie krócej niż 30 dni.

W DPS w Skubarczewie przyjęto:

- a) w 2021 r. siedem osób z 22 osób oczekujących (12 mężczyzn i 10 kobiet)
- b) w 2022 r. siedem osób na 13 oczekujących (siedmiu mężczyzn i sześć kobiet)
- c) w 2023 r. sześć osób na 11 oczekujących (pięciu mężczyzn i sześć kobiet)

Na przyjęcie DPS w Skubarczewie dłużej niż 30 dni w okresie objętym kontrolą oczekiwało maksymalnie 15 osób.

Minimalny czas oczekiwania od dnia złożenia wniosku (wydania prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego) do dnia przyjęcia wynosił 129 dni, a maksymalny czas oczekiwania 1 706 dni. Średni czas oczekiwania wynosił 765 dni.

Przyczyną tak długiego okresu oczekiwania na przyjęcie do DPS była przede wszystkim potrzeba hospitalizacji osoby zainteresowanej.

(akta kontroli str. 92-102)

W oświadczeniu dotyczącym procedury przyjęcia mieszkańca do domu pomocy społecznej Dyrektor PCPR podała m.in.: *Postępowanie w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej wszczynają pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej na wniosek osoby ubiegającej się o umieszczenie w DPS, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna bądź z urzędu, w przypadku braku wyrażonej zgody Strony na umieszczenie w DPS. Pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej przeprowadza wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o umieszczenie w DPS lub jej opiekuna prawnego i kompletuje niezbędne dokumenty. Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje decyzję kierującą oraz decyzje ustalającą odpłatność za pobyt w DPS i przekazuje dokumenty do Powiatowego Centrum pomocy Rodzinie w Słupcy. Dokumenty przekazane przez ośrodek pomocy społecznej są rejestrowane w dzienniku korespondencji. Następnie pracownik weryfikuje przez Ośrodek dokumenty konsultując je z Dyrektorem PCPR, radcą prawnym oraz w ramach wzajemnej współpracy z Dyrektorami Domów pomocy Społecznej funkcjonujących na terenie powiatu. W przypadku wolnego miejsca w Domu, o który ubiega się osoba, zostaje ona wpisana na listę osób oczekujących na umieszczenia z podaniem przewidywanego terminu umieszczenia w DPS. Pracownik Centrum telefonicznie bądź pisemnie zawiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej o wolnym miejscu w DPS-ie (...). Po ustaleniu terminu przyjęcia do DPS wydawana jest decyzja o umieszczeniu z podaniem terminu przyjęcia do DPS.*

(akta kontroli str. 90-91)

Dyrektor PCPR w Słupcy, co roku przedkładała Radzie Powiatu Słupskiego ocenę zasobów pomocy społecznej odpowiednio za dany rok. Każdy z tych dokumentów odnosił się do wyszczególnionych w art. 16a ust. 2 ups zasobów (infrastruktury, kadry, organizacji pozarządowych i nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej) i zgodnie z wymogami ust. 3 obejmował osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Rada Powiatu¹⁷ podejmowała uchwałę w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej¹⁸.

Ocena zasobów była corocznie przekazywana Wojewodzie Wielkopolskiemu co nastąpiło w terminach: za rok 2020 - 30 kwietnia 2021r., za rok 2021 – 28 kwietnia 2022r., za rok 2022 – 21 kwietnia 2023r. i za rok 2023 – 30 kwietnia 2024 r.

¹⁷ Na podst. art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, Dz.U. z 2022 r. poz. 1526 oraz art.16a ust. 1 i 4 ups

¹⁸ Protokół nr XXXVIII/2021 z dnia 27 maja 2021 r., Protokół nr LI/2022 z 28 kwietnia 2022 r., Protokół nr LXIV/2023 z 27 kwietnia 2023 r.

6. W okresie objętym kontrolą PCPR, przeprowadziło w każdym z domów pomocy społecznej po jednej kontroli rocznie. Zakres kontroli określany był zarządzeniem Starosty w sprawie zatwierdzenia planu kontroli.

Przedmiotem kontroli w poszczególnych latach było:

- w 2021 r. – spełnienie warunków standaryzacji w zakresie efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających zgodnie z § 6 ust 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej¹⁹ oraz indywidualny plan wsparcia mieszkańca przyjętego w 2020 r. ,

- w 2022 r. - spełnienie warunków standaryzacji w zakresie efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 i § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia dps,

- w 2023 r. - spełnienie warunków standaryzacji w zakresie efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających zgodnie z § 6 ust 1 pkt 1-5 i 7-8 rozporządzenia dps.

Szczegółowy zakres prowadzonych kontroli obejmował m.in. sprawdzenie: dokumentacji losowo wybranych mieszkańców opisujących ich sytuację osobistą (rodzinną, prawną, zdrowotną), stanu zatrudnienia pracowników socjalnych, zapewnienia mieszkańcom kontaktu z psychologiem, realizacji zadań zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, realizacji szkoleń przez pracowników DPS, warunków mieszkalnych i sanitarnych.

(akta kontroli str. 31-70, 1263-1278)

W kontroli przeprowadzonej w DPS w Strzałkowie²⁰ stwierdzono m.in., że w 2020 r. przyjęto czterech nowych mieszkańców. Analizie poddano trzy teczki losowo wybranych pensionariuszy i w dokumentacji jednego z nich wskazano, że indywidualny plan wsparcia mieszkańca opracowany został po upływie sześciu miesięcy od przyjęcia do jednostki.

W kontroli przeprowadzonej w DPS w Skubarczewie²¹ stwierdzono, że w 2020 r. przyjętych zostało sześciu nowych mieszkańców. Analizie poddano trzy teczki pensionariuszy i u wszystkich osób indywidualny plan wsparcia mieszkańca sporządzony został po upływie sześciu miesięcy (w dwóch przypadkach nieznacznie o kilka dni).

W obu protokołach zapisano, że wyniki kontroli omówiono z dyrektorem domu pomocy społecznej i że należy zwrócić uwagę na terminy przygotowania indywidualnych planów wsparcia mieszkańca zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia dps. W protokołach ww. kontroli nie zostały sformułowane zobowiązania dyrektorów DPS do powiadomienia PCPR o działaniach, które zostaną podjęte celem wyeliminowania stwierdzonych uchybień. Centrum nie posiadało dokumentacji potwierdzającej monitorowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto w obu protokołach kontroli zapisano, że wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych zarówno w DPS w Strzałkowie jak i w DPS w Skubarczewie nie zostały osiągnięte.

Ustalenie to nie znalazło odzwierciedlenia w stwierdzonych nieprawidłowościach również w zaleceniach pokontrolnych. Informacje zaprezentowane w protokołach z kontroli nie znalazły odzwierciedlenia w omówionych wynikach z kontroli, w zaleceniach ani w uwagach pokontrolnych, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 33-42)

W toku kontroli przeprowadzonych w 2022 r. nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 43-54)

¹⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 734, ze zm., dalej: rozporządzenie dps.

²⁰ Protokół z kontroli z dnia 3 września 2021 r. przeprowadzony na podstawie zarządzenia Starosty Słupieckiego z dnia 19 stycznia 2021 roku

²¹ Protokół z kontroli z dnia 26 października 2021 r. przeprowadzony na podstawie zarządzenia Starosty Słupieckiego z dnia 19 stycznia 2021 roku

W kontroli przeprowadzonej w 2023 r. w DPS w Skubarczewie²² nie stwierdzono według przeprowadzającego kontrolę, „żadnych rażących nieprawidłowości”, podając w protokole, że „Dom uznaje się za spełniający warunki – pokoje spełniają ustalone normy oraz że mieszkańcom zapewnia się w szczególności, co najmniej dwie sztuki ręczników, zmienianych w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień i że zapewnia się pościel zmienianą w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie (prowadzona jest ewidencja wymiany pościeli)”.

W protokole z kontroli przeprowadzonej w DPS w Strzałkowie²³ dokonano podobnych zapisów dotyczących wymiany ręczników i pościeli oraz że opisane w protokole pokoje spełniają normy odnośnie powierzchni. Zwrócono jednak uwagę na to, że prowadzona ewidencja ma potwierdzać w sposób jasny i przejrzysty fakt zapewnienia mieszkańcom co najmniej 2 szt. ręczników nie rzadziej niż raz na tydzień. W treści protokołu nie wskazano na czym polegała niejasność ewidencji. W protokołach zapisano, że pokoje spełniają normy dotyczące powierzchni.

W toku kontroli NIK Dyrektor PCPR podała, że jeden z pokoi trzyosobowych w DPS w Skubarczewie posiada powierzchnię mniejszą niż wynika to z uregulowań prawnych, a jednoosobowy pokój w DPS w Strzałkowie osiąga właściwą powierzchnię po wliczeniu łazienki, która jest jego integralną częścią. Podstawą dokumentowania ustaleń były w większości oświadczenia składane przez dyrektorów DPS, a realizacja czynności kontrolnych nie obejmowała weryfikacji dokumentów, czy niezbędnych obmiarów, co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Dodatkowo w kontroli DPS w Strzałkowie wskazano na potrzebę dokonania modernizacji systemu przyzywowo-alarmowego zgodnie z przeglądem dokonany przez specjalistę ds. ppoż. w dniu 19 grudnia 2023 r.

(akta kontroli str. 55-64)

Zarządzeniem Nr 3/2018 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy z dnia 20 marca 2018 r. wprowadzono Regulamin Kontroli Zarządczej w PCPR w Słupcy. W latach objętych kontrolą corocznie określany był Ramowy Plan Działania, dokonywano oceny realizacji tego planu poprzez „Sprawozdania z realizacji ramowego planu działania ...”, opracowywano i analizowano ryzyka na poszczególne lata, sporządzane było przez kierownika jednostki, oświadczenie o stanie kontroli zarządczej, które przekazywane było do Starosty²⁴.

W okresie objętym kontrolą zagadnienia związane z funkcjonowaniem DPS nie były ujmowane w zbiorczej analizie ryzyk, jak i w ramowych planach działania, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 130-254)

Rejestry zdarzeń nadzwyczajnych z poszczególnych DPS przekazane zostały do Starosty z zachowaniem terminów wskazanych przez Wojewodę Wielkopolskiego. Następnie Starosta bez uwag przekazał do PCPR rejestry do wiadomości, jednocześnie przesyłając Wojewodzie zbiorczy rejestr (sporządzony przez PCPR w Słupcy). W PCPR nie dokonywano działań w zakresie oceny zasadności podjętych działań, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 130-249)

W dniu 14 czerwca 2022 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej poinformowała organy zarządzające jednostkami samorządu terytorialnego prowadzące domy pomocy społecznej o konieczności sprawowania nadzoru nad działalnością tych placówek. Poleciała przy tym informować właściwych wojewodów o nieprawidłowościach stwierdzonych w toku tych kontroli.

²² Protokół z dnia 27 listopada 2023 r. przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Starosty Słupskiego z 12 stycznia 2023 r.

²³ Protokół z dnia 28 grudnia 2023 r. przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Starosty Słupskiego z 12 stycznia 2023 r.

²⁴ Oświadczenie za rok 2021 przekazane zostało 24 stycznia 2022; oświadczenie za rok 2022 przekazane zostało 27 stycznia 2023; oświadczenie za rok 2023 przekazane zostało 30 stycznia 2024 r.

Dyrektor podała w złożonych wyjaśnieniach, że w reakcji na ww. pismo przekazano Wojewodzie Wielkopolskiemu protokoły z kontroli przeprowadzonych w DPS w latach 2019-2021 oraz protokoły prowadzonych przez sędziów Sądu Rejonowego w Słupcy.
(akta kontroli str. 1263-1266)

Po otrzymaniu ww. pisma Minister Pracy i Polityki Społecznej, PCPR przeprowadziło kontrole wszystkich prowadzonych przez powiat trzech DPS, tj. w lipcu i wrześniu 2022 r. oraz w roku 2023.

(akta kontroli str. 46-54, 1271-1274)

W latach 2021-2024 do PCPR nie wpłynęły skargi dot. funkcjonowania DPS.

(akta kontroli str. 71-89)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Prace nad przygotowaniem projektu Strategii na lata 2023-2030 nie były prowadzone w sposób rzetelny o czym świadczy to, że:

- Zespół do spraw opracowania Strategii na lata 2023-2030 powołano dopiero 14 marca 2023 r. Uniemożliwiło to przygotowanie i przedłożenie projektu tego dokumentu Radzie Powiatu w terminie pozwalającym na jego obowiązywanie od 1 stycznia 2023 r. Dyrektor PCPR podała, że *prace nad strategią rozpoczęły się niezwłocznie po ustaleniu, że dotychczasowa Strategia opracowana była na lata 2014-2022. Późne podjęcie prac nad Strategią nastąpiło przez przeoczenie.*

- nie określono zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizowania usług społecznych w zakresie, o którym mowa z art. 2 ust. 1 pkt 1 -14 ustawy o realizacji usług społecznych przez centrum usług społecznych.

- nie określono prognozy zmian w zakresie objętym strategią, co było niezgodne z postanowieniami art. 16b ups.

- wskaźniki realizacji celów określone w Strategii na lata 2023-2030 nie były skonstruowane w sposób dostatecznie precyzyjny, co uniemożliwiało rzetelny pomiar stopnia ich osiągnięcia, i w konsekwencji, dokonanie odpowiedniej oceny oraz zasad monitorowania postępów w przyszłości. Przykładowo, w celu szczegółowym pn. „integracja osób niesamodzielnych w kierunku działania integrujące pensjonariuszy domów pomocy społecznej ze środowiskiem”, wskaźnikiem była „liczba zorganizowanych imprez integracyjnych” bez określenia oczekiwanej ilości takich imprez. W zadaniu pn. „likwidacja barier architektonicznych w komunikowaniu się w placówkach edukacyjnych i instytucjach publicznych” wskaźnikiem była „liczba placówek edukacyjnych w których zlikwidowano bariery architektoniczne, w komunikowaniu się i techniczne” bez określenia wskaźnika mierzalności realizacji tego zadania.

W Strategii na lata 2014-2022 brak było określenia wskaźników pomiaru i ocen jej realizacji.

W wyjaśnieniach Dyrektor PCPR podała, że *monitoring Strategii 2014-2022 odbywał się poprzez coroczne sprawozdania z działalności PCPR przedkładane Radzie Powiatu Słupeckiego (...). Niestety PCPR nie dysponuje dokumentacją świadczącą o dokonaniu szczególnej analizy wskaźników stopnia efektywności (...). Jednocześnie zobowiązuję się do przeprowadzenia przedmiotowego monitoringu w realizacji strategii przyjętej w 2023 r. (po uprzednim dokonaniu analizy dokumentu).* Odnośnie nieumieszczenia w Strategii na lata 2023-2030 wszystkich elementów wymaganych ustawą podała: *w Strategii na lata 2023-2030 nie określono zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych, prognozy zmian i wskaźników realizacji działań z uwagi na mało rzetelne przygotowanie dokumentu. Informuję, że PCPR dołoży wszelkich starań w celu zaktualizowania dokumentu w roku bieżącym i uwzględnienia w nim wszystkich niezbędnych informacji, w tym analiz, prognoz i wskaźników pozwalających na rzetelny monitoring realizacji Strategii.*

(akta kontroli str. 252-254, 262-493)

2. Kontrole DPS nie były dokumentowane i prowadzone przez pracowników PCPR w pełni rzetelnie.

2.1. W protokołach z kontroli DPS w Strzałkowie i w Skubarczewie przeprowadzonych w 2021 r. podkreślono, że sześciomiesięczny okres przygotowania indywidualnych planów wsparcia mieszkańca, nie we wszystkich przypadkach był dotrzymywany. Realizacja związanych z tym zaleceń pokontrolnych nie była monitorowana przez PCPR, co było działaniem nierzetelnym. W wyjaśnieniach Dyrektor PWCR podała, że *nie posiadam informacji w jaki sposób monitorowane były zalecenia czy uwagi pokontrolne w latach 2021-2022. (...) Stan realizacji zaleceń zamierzam sprawdzić podczas kontroli, która będzie przeprowadzona w roku bieżącym. Planuję również doprecyzować w odrębnym dokumencie zasady przeprowadzania kontroli oraz realizacji zaleceń pokontrolnych przez jednostki podlegające kontroli.*

(akta kontroli str. 35-42, 254)

Z protokołów tych kontroli wynikało również, że wskaźniki zatrudnienia pracowników socjalnych zarówno w DPS w Strzałkowie jak i w DPS w Skubarczewie nie zostały osiągnięte, co nie znalazło odzwierciedlenia w opisie stwierdzonych nieprawidłowości, czy w zaleceniach pokontrolnych. W wyjaśnieniach Dyrektor PCPR w Słupcy podała: *nie posiadam żadnej dokumentacji w tym zakresie. Jednocześnie informuję, że powyższe będzie przedmiotem kontroli w Domach w roku bieżącym – zgodnie z planem i zakresem kontroli przewidzianym na rok bieżący (w załączeniu Zarządzenie NR 12/2024 Starosty Słuckiego z dnia 6 lutego 2024 r.) w sprawie zatwierdzonego planu kontroli (...).*

(akta kontroli str. 252-256)

2.2. Kontrole przeprowadzone w 2023 r. w DPS w Strzałkowie i Skubarczewie nie zapewniły ustaleń w pełni adekwatnych do stanu faktycznego. W protokołach kontroli zapisano, m.in. że:

- pokoje spełniają normy dotyczące powierzchni,
- mieszkańcom domów zapewniona została pomoc w utrzymaniu higieny osobistej poprzez zapewnienie, co najmniej dwie sztuk ręczników, zmienianych w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na tydzień oraz poprzez zapewnienie pościeli, zmienianej w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

Jak wynika z opracowania sporządzonego dla kontroli przeprowadzonych przez PCPR w DPS-ach w latach 2021-2023, w 2023 roku „wszystkie stwierdzenia/wnioski zawarte w protokole oparte są na informacjach przekazanych przez Dyrektora placówki podczas wywiadu w zakresie dot. zapewnienia przez Dom ręczników i pościeli kontrolujący badał proces spełnienia obowiązku zapewnienia środków czystości. Prawidłowość w zakresie spełnienia przez pokoje mieszkalne norm określonych w rozporządzeniu stwierdzona została na podstawie oświadczenia Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Strzałkowie”.

NIK wskazuje, że przyjęty przez pracownika Centrum sposób dokumentowania ustaleń w toku kontroli przeprowadzonych w domach pomocy społecznej, z uwagi na nieprzeprowadzenie analiz z wykorzystaniem dokumentów źródłowych, planów jednostek kontrolowanych, skutkowało przedstawieniem stanów niezgodnych z rzeczywistością. Sam kontrolujący w protokole kontroli w Strzałkowie wskazał na potrzebę prowadzenia ewidencji wydawania ręczników potwierdzającej sposób jasny i przejrzysty bez wskazania, że prowadzona dotychczas ewidencja nie pozwalała na taką ocenę. Ponadto z informacji przekazanej przez dyrektora PCPR²⁵ wynika, że jeden z pokoi trzyosobowych w DPS w Strzałkowie nie spełniał norm w zakresie jego powierzchni.

NIK wskazuje na konieczność weryfikowania w toku prowadzonych kontroli informacji uzyskiwanych od podmiotu kontrolowanego w celu zapewnienia obiektywności i prawdziwości ustaleń dokonanych w czasie kontroli.

²⁵ Z dnia 21 maja 2024 r.

(akta kontroli str. 55-70)

2.3. W sposób nierzetelny sporządzano plany kontroli PCPR. Podczas planowania kontroli, które miały być realizowane przez PCPR w latach 2021-2024 nie sporządzano analizy ryzyka wystąpienia nieprawidłowości. Nie zidentyfikowano ryzyk, nie określono możliwych przyczyn ich wystąpienia ani nie opisano działań wobec zidentyfikowanych ryzyk w celu ich wyeliminowania lub ograniczenia. Zgodnie z pkt 7 standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych²⁶ „nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań (...)”. Zgodnie z § 7 Regulaminu Kontroli Zarządczej w PCPR, zadania kontroli zarządczej obejmują badania prawidłowości realizacji nałożonych zadań. Taką potrzebę uzasadniają stwierdzone nieprawidłowości opisane w pkt. 1-3, „stwierdzone nieprawidłowości”. Dyrektor podała, że *zagadnienia dotyczące funkcjonowania DPS-ów nie były przedmiotem kontroli zarządczej (analizy, oceny ryzyk). Wynika to z przeoczenia problemu. Jednocześnie zapewniam, że PCPR dołoży wszelkich starań aby błąd ten w przyszłości naprawić i zagadnienia z zakresu kontroli zarządczej w tym w zakresie funkcjonowania DPS-ów) analizować i opracowywać z należytą starannością.*

(akta kontroli str. 252-256)

Rejestry zdarzeń nadzwyczajnych przesłane do PCPR nie były objęte analizą i oceną zasadności podjętych działań. Dyrektor PCPR podała w złożonych wyjaśnieniach, że *na chwilę obecną nie posiada upoważnienia do wykonywania powyższych czynności.* NIK wskazuje, że w świetle wskazanych wyżej standardów kontroli zarządczej każda jednostka posiada kompetencje ma obowiązek rzetelnego opracowywania planów kontroli w oparciu o analizę ryzyka, w czym pomocne jest wykorzystywanie wszystkich sygnałów o potencjonalnych nieprawidłowościach w obszarach mających podlegać kontroli.

(akta kontroli str. 1261-1262)

3. Dyrektor PCPR pomimo organizacji szkoleń dla pracowników ośrodków pomocy społecznej nie zapewniła szkoleń i doskonalenia zawodowego dla kierownictwa i pracowników DPS. Dyrektor PCPR nie wykazała, że w szkoleniach zorganizowanych przez Centrum brali udział również pracownicy domów pomocy społecznej, bądź że oferta szkoleniowa została do nich skierowana i z niej nie skorzystano, co było działaniem niezgodnym z art. 19 pkt 14 ups. Dyrektor PCPR podała w złożonych wyjaśnieniach, że *każdego roku organizowana jest konferencja szkoleniowa dla pracowników jednostek pomocy społecznej, w tym pracowników domów pomocy społecznej. Z uwagi na liczbę osób biorących udział w konferencji nie prowadzono dokumentacji w postaci list obecności (co rozważymy w przyszłości).* Zdaniem NIK zorganizowanie raz do roku jednej konferencji poświęcono szeroko rozumianej tematyki pomocy społecznej nie jest wystarczającym wypełnieniem dyspozycji art. 19 pkt 14 ups.

(akta kontroli str. 987-988)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań mających na celu zapewnienie:

Wnioski

1. ujęcia w Strategii na lata 2023-2030, wszystkich elementów określonych w art. 16b ups,

²⁶ Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r., Dz. Urz. M.F. 2009 r. Nr 15 poz. 84 z dnia 30.12.2009 r. W pkt II.A.7. Identyfikacja ryzyka, nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. Zgodnie z ww. komunikatem: w pkt II.A.8. Analiza ryzyka wskazano, że zidentyfikowane ryzyka należy poddać analizie mającej na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków. Należy określić akceptowany poziom ryzyka. Natomiast w pkt II.A.9. Reakcja na ryzyko – W stosunku do każdego istotnego ryzyka powinno się określić rodzaj reakcji (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie). Należy określić działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu.

2. opracowywania planów kontroli w tym DPS w oparciu o analizę ryzyka, uwzględniającą wszystkie sygnały o potencjalnych nieprawidłowościach,
3. dokonywania ustaleń podczas prowadzonych kontroli głównie w oparciu o pozyskaną dokumentację oraz weryfikowanie informacji pochodzących z innych źródeł oraz monitorowania zaleceń pokontrolnych.
4. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie pełnej analizy ustaleń realizowanych kontroli, monitorowanie zaleceń pokontrolnych.
5. Zapewnienie szkoleń i doskonalenia zawodowego zgodnie z art. 19 pkt 14 ups.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 14 czerwca 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Grzegorz Malesiński
doradca prawny
/podpis elektroniczny/

Dyrektor
z up. Zuzanna Kaźmierczak
p.o. wicedyrektor
/podpis elektroniczny/